ABONNEMENTS

Indochine		Union postale	
Un an....	8 $ 00	Un an....	10 $ 00
Six mois...	5 00	Six mois...	6 00

Annonces Légales
0 $ 20 la ligne de 8 points sur justification de 9 cicéros quelle que soit la page

Annonces Commerciales
Gré à gré à forfait

Đông-Pháp Thời-Báo

Le Courrier Indochinois

東法時報

NĂM THỨ HAI SỐ 301
Ngày thứ sáu
19 Juin 1925

Tổng lý : NGUYỄN-KIM-ĐỊNH
Chủ-bút : NAM-KIỀU

BẢO QUÁN
71, đường Mac Mahon, 71
SAIGON

Dây thép nói (Téléphone)
Số 324

GIÁ BÁN

Đông Pháp		Ngoại-Quốc	
Một năm...	8 $ 00	Một năm...	10 $ 00
Nửa năm...	5 00	Nửa năm...	6 00

Mua báo phải trả tiền trước
Mandat và thơ đề gởi
M. NGUYỄN-KIM-ĐỊNH

Báo báo về việc buôn bán hay là việc gì cần thương nghị trước

MỘT TUẦN XUẤT BẢN 3 LẦN, NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

KIỆN TUNG LÀ MỘT MỐI HẠI RẤT LỚN

Kiện tụng từ đâu mà ra ? Có phải vì lòng dục vọng mà ra chăng ? Chính phải. Người ta từ lúc nhỏ đã có lòng dục vọng rồi, vì có dục vọng nên mới sanh ra tanh hao thắng, đố kỵ, có tính đố kỵ mới sanh ra tranh cạnh, vì tranh cạnh kịch liệt mới sanh ra xung đột, mà đã xung đột nhau thì phải có kiện tụng mới phân được kẻ thua người hơn. Cũng có người không phải vì lòng dục vọng mà kiện tụng, họ đến quan là chỉ cầu cho minh sự oan ức, sự hà hiếp đó thôi, nhưng những người đến quan để tìm sự công bình thì trong trăm đám chỉ có vài ba đám mà thôi còn bao nhiêu toàn là kiện vặng kiện bậy cả. Chẳng những vì danh vì lợi nên mới sanh ra kiện tụng mà thôi, lắm khi đồng đau động thớt cũng xách nhau đến cửa quan, ngồi trên ngồi dưới cũng đem nhau đến công môn, việc một mảy khảy cũng bằng mong để lên tòa xuống phủ, việc có ít xít ra nhiều đang có hàm huyện thừa làng. Anh kiện em, vợ kiện chồng, cha kiện con, hương chức hội tề kiện nhau, coi việc kiện tụng như ăn cơm bữa mà cho sự đặng kiện là vinh vang, một cái gia sản không bao nhiêu chia cũng không xong đơi quan chia mới xong, một chuyện nhỏ mọn xử nhau không chịu dợi có thầy kiện cái mới chịu, kiện mà đến tan cửa nát nhà, cầm vương cố nghiệp, mà cũng còn đeo đuổi theo thầy kiện theo quan. Khổ thay ! say kiện quá cho đến đổi bát cơm nghiệp mà vẫn còn hầm hầm hở hở ngâm người bằng câu : *tao kiện mày cho trốc mắt mới thôi, kiện cho biết mặt ta đây không thua, đây cũng biết ăn cơm quan, biết lên phủ xuống Tòa như kẻ khác* ! Trong nước ta ngày nay, nhứt là xứ Nam-kỳ này đâu đâu cũng thấy có Thầy kiện, mà đâu đâu cũng thấy nhiều người đi kiện, ngoại quốc có xem vào thì tưởng là dân tộc ta chỉ sanh ra là cốt để kiện nhau đấy thôi. Hết cả áo, mòn cả chơn mà cũng vẫn đeo đuổi theo kiện không thôi. Đã được nư giùn, hoặc tranh được tiếng hơn mà phải bỏ nghề bỏ nghiệp bỏ ruộng bỏ trâu, bỏ mất cả thì giờ cả tiền bạc, dứt cả tình đồng loại, cắt cả dây thân ái thì có đại có ngóc cho không ? Xét ra cho kỹ thì kẻ được kiện và kẻ thua kiện cũng đều có thiệt hại cả. Nào là tiền bút mực, tiền xe, tiền lo quan, tiền mướn Thầy kiện, chung qui được kiện cũng phải đóng mười bốn quan năm mà thất kiện cũng mất mười lăm quan chẳn, nào có được cái gì đâu ! Có được tiếng chăng nữa là cái tiếng thằng ngốc vất tiền đem đổ nước người, để nuôi Thầy kiện cho ú nu úc núc đấy thôi.

Ngày xưa người trong nước kiện nhau chỉ có hai đều hại là mất thì giờ và mất hòa khí còn như tiền tài dầu có vào tay những kẻ tham quan ô lại kia nữa cũng còn quanh quẩn ở trong nước, chỉ như ngày nay thì không phải thế nữa, ngày nay thêm một mối hại rất lớn là người nước ta đem tiền dâng cho người nước ngoài làm giàu, lo cung phụng mấy lão Trụng-sư cho to hình lớn xác vậy. Người trong nước đều coi rẻ thì giờ coi rẻ tiền bạc, coi rẻ hòa khí thì nước ấy có nguy ngập không ? có phải một ngày kia bị hết máu mà tiêu diệt không ? Ta thử xem từ xưa đến nay có nhà nào, làng nào, nước nào, trong anh em bà con chia rẽ xâu xé nhau mà được giàu được mạnh không ? Kiện tụng là một trận giặc nhỏ mà trong nước đầy dẫy những đám kiện lung tung như thế thì có khác gì giặc chôm giặc xóm phá hại nước nhà không ? Anh em ta lắm người cũng đã rõ nước ta ngày nay trăm công ngàn việc đều kém sút người cả, một cây kim, một sợi chỉ, một mảnh vải cũng đều là của mượn đồ thuê cả, thế mà anh em ta lại coi rẻ tiền bạc bỏ phí thì giờ không biết dùng thì giờ để kiện nhau đó, dùng tiền tài để mướn Thầy kiện đó mà làm những việc ích dân lợi nước như lấy dựng xưởng dệt lập lò rèn bày máy kéo sợi, khai khẩn đất hoang thì quí biết bao nhiêu ! Anh em đã rứa được tiếng xấu là đồ ăn nhờ mặc mướn mà lại còn được ơn với đồng bào với hậu thế nữa. Nếu anh em ta không lo tự phấn tự cường, cứ như có với ngao tương trì nhau mãi thế thì đà mang tiếng là ngu ngốc mà lại không khác gì người không xương sống cả đời chỉ chực đeo vào lưng người. Chẳng những thế mà thôi lại còn làm một mối lợi cho sắp ngư ông vô lương kia nữa (1).

Mong rằng anh em ta mau mau tỉ tỉnh, đừng kiện tụng nhau.

SONG-HƯƠNG

(1) Có câu rằng : Duật bạn tương trì ngư tăng tắc lợi tiếu bì hề.

HỘI THỂ-THAO

L'Etoile de Giadinh

Cuộc nhóm đại hội ngày 12-6 1925
Cử bàn hội trị sự năm 1925-1926
Đắc cử

MM. Lê-văn-Thơm, Hội trưởng.
H.-văn-Chính, Phó hội-trưởng.
Lâm-văn-Huê, Tử-bàng.
Trần-quang-Nghiêm, Nghị-sự.
Paul Thi, Nghị-sự.
Nguyễn-khắc-Nương, Thủ-bổn.

Mừng tân đồng-nghiệp

Bổn báo mới tiếp được hai số đầu « báo *L'Indochine* ». Báo ấy ra hằng ngày, có sáu trương, có nhiều hình ảnh lạ và in giấy tốt lắm. Tòa soạn báo ở đường Taberd, môn bài số 12.

Tổng lý là M.M. P. *Monin* và *André Malraux*, lại thêm có *M. Dejean de la Batie* làm Thơ-ký tòa soạn nữa. Các tay trợ bút toàn là người có danh tiếng lớn trong các giới và đều có lòng muốn làm cho Pháp-Nam liên lạc.

Bổn báo để lời kính chào tân báo « *L'Indochine* » và chúc cho báo ấy đặng sống lâu và càng ngày càng nổi tiếng.

D. P. T. B.

VĂN NỮ-GIỚI

MỘT THIÊN TUYỆT BÚT

BỨC THƠ LÂM-NỮ-SĨ TRUNG-HOA

(Tiếp theo)

XI

Hoa trôi nước chảy, mặt mũi vô đâu, gió thảm mưa sầu, bỉ bàng bấy phận ! Trời ôi, cái tấm thiếp bây giờ chỉ còn một thứ nấm là xong ! Nhưng mà thiếp còn lưỡng lự, chưa biết chốn nào mà gởi cái tánh-mạng thiếp đây, thiếp vừa đi vừa nghĩ, một bước một dừng, thì ngó ngoái ra đằng sau, thấy ở một mụ già chạy xăm xăm theo thiếp ! Mụ-già này là chồng thiếp nữa mà theo đưa thiếp về vậy. — Mụ-già chạy đến trước thiếp mà nói rằng : chàng Bỉ-Phụng đã mướn đặt một chiếc thuyền đậu bên kia, khiến mụ theo mà đưa thiếp xuống thuyền và đưa thiếp cho đến nhà, thiếp cũng muốn tỏ ý thiếp không về nhà, song sợ chồng thiếp lo cho thiếp không nơi nương nào, rồi còn nảy ra lại mời bà già thiếp nữa, thì lúc bấy giờ chẳng những tình vợ chồng quyết tuyệt đã đành, mà tình cốt nhục của chúng, e cũng nỗi nầy mà phân ly nữa. Thôi thiếp cứ đi, nhưng mà biết đi đâu bây giờ ? Thì chỉ có một cái chết là yên phận vậy. Mà cái chiếc thuyền của chàng mướn cho thiếp đó, ấy là chiếc để tạo hóa chực mà đưa thiếp chuyến nầy đây, may lắm thay, may lắm thay, gặp cơ hội nầy thì cái chết của thiếp không còn hối hận nữa.

Trời cao đất rộng, mặt nước cánh bèo, gió đập sóng dồi, giấc giông chiếc bá, cái cảnh tượng thiếp lúc xuống thuyền là lúc thiếp đã tính khoản khoái rồi, mà sao còn buồn là buồn nỗi gì, thiếp cũng không tự hiểu lấy thiếp được ! Bằng chốc thiếp lại cười gần đôi tiếng, cười rằng : một quả đất to tác như thế mà lại không dư ra ba thước để dung cho một người bạc mạng nầy gởi cái xác thịt sao ? E cái hồ muôn dặm, mặt nước trong ngần kia kia, là cái mồ vô chủ của ông xanh đã sắm sẵn cho ta từ bấy lâu rồi đây.

Mụ-già đi theo thiếp đây, thiệt là quái gở, con mắt cứ nhìn thiếp trắng trắng, xuống tận dưới thuyền rồi mà mụ vẫn không rời thiếp ; ôi, thiếp có tội gì, cô oán thù gì với mụ nầy đâu mà cứ theo bên mình thiếp nữa. Rồi thiếp thay !

Khi thuyền đã xa khỏi bến, thiếp ngồi trông ra, bốn bề lặng phắc, một giải nông sa, cái lòng thiếp bây giờ, không gì nữa là thương, không gì nữa là tiếc, nợ trần đã sạch, thân nầy thế thôi.

Ai ngờ mụ-già kia đã biết trước, khi thiếp sắp nhảy xuống, thì mụ đã chực sẵn hai tay ôm lấy thiếp mà hỏi thiếp rằng : Tôi chỉ tưởng cô em vui lòng an phận mà về nhà, nay thấy làm vậy, chắc cô-em cũng có oan uổng gì đây, xin nói lại cho mụ nghe, hoặc có điều gì hơn thiệt, mụ phân đi nói lại, con người đời phải thuận theo số mạng, chết làm vậy có ích gì. Thiếp than rằng : Bà thiệt đa sự, thiếp đây chỉ ưng chết mà thôi. Thiếp nói tỏ sự tình cho bà nghe, như thiếp bây giờ, tới khôn đường tới, lui khôn đường lui, cùng khuẩn như vậy, không chết thì còn chờ đến khi nào ? Mụ già ấy nói : Trời ôi, ở đời mà có chuyện như thế, mụ lấy làm đau lòng cho cô-em, nhưng chết mà làm gì, chốn nầy không ở được, lại còn chỗ khác, cô-em mà đã hay đoạn tuyệt cái tơ tình, quăng lìa cái dây nghiệt, cũng nên sống mà tu kiếp lai-sanh, gần bên cạnh mũi kia có một cái chùa, mụ cái trang chưa đây là chị em của mụ, nhơn duyên kết cuộc của vãi đó, cũng tương tợ chuyện cô-em, mười chín tuổi chết chồng, bỏ nhà mà đi, đến đây đã hơn năm chục năm rồi, cô-em có hay chịu bỏ hiu quạnh, thời khá nương thân vào cửa đó, quyền kinh cầu kệ, đặng hòng sớm-hôi cái duyên xưa, cũng là một điều hay lắm. Huống chi ở đời với nhau, cũng để con mắt mà xem những người yêu nghiệt kia, đến lúc chung cuộc ra thế nào.

VIÊN TIỂU-THO, dịch.

(Còn nữa)

Bông trong thế giới

Trong sách khảo cứu về bông của ông F. Maurette có nói rằng từ thế kỷ thứ hai mươi nầy sắp tới người ta càng ngày càng dùng nhiều vải sợi bằng bông. Ông đã phỏng tính về trọng lượng những đồ dệt, trừ đồ bằng tơ lụa thêu nhiều và nhơn tạo ra không kể, thì đồ bằng vải (bông) được 4/100, đồ bằng gai 18/100 và đồ bằng lông chiên 78/100. Nhưng ông đoán trước rằng một trăm năm về sau số bình phân (proportion) của đồ dệt trên đảo ngược lại nghĩa là : bông 47/100, gai 6/100 mà đồ dệt bằng lông trừu sụt xuống 28/100.

Người Âu-châu thấy bông-vải càng cần dùng nên họ rất chú trọng về nghề trồng bông lắm. Ở Âu châu ngày nay họ đã sắp bỏ không dệt đồ bằng gai nữa họ đã thế bông vào. Khắp hoàn cầu từ lưỡng cực đến đường xích đạo từ dân còn đang giá mang như mọi Soudan ở Phi-châu (Afrique), mọi Moussons ở Á-châu (Asie) cho đến dân bán khai như dân ta, dân văn-minh như dân Âu Mỹ (nói về phần vật chất chớ không dám nói về đường tinh thần) đâu đâu cũng biết dệt bông dùng bông cả. Cho nên những người có tư bổn của các nước đều đua nhau đổ tiền ra trồng bông. Người Anh người Mỹ người Tàu họ chăm về nghề trồng đã riết lắm, họ khoán trương cho nghề trồng bông vải của họ cực kỳ thiện lợi. Tính trong năm 1921-1922 cả thế giới sản xuất hơn 3.100.000 hoặc 3.320.000 tấn bông, tính bông của các nước kể sau nầy và cả bông của Australie, Nouvelles Zélandes, Nouvelles Hébrides, Nouvelles Calédonies, Kenya, Madagascar và Đông-pháp nữa.

Tính ra như sau nầy :

Hoa-kỳ	1 725
Ấn-độ thuộc Anh	819
Tàu	329
Ai-cập (Egypte)	153
Brésil (Bờ-rê-din)	133
Pérou (Bê-ru)	34
Mexique (Mét-dít-cơ)	27
Nga	27
Triều-tiên (Corée)	20
Ougonda (U-răng-da) thuộc Anh	14.8
Nigeria (Ni-rờ ri-a) thuộc Anh	5.7
Argentine (A-răng-tin)	5
Hylạp (Grèce)	1.8
Tanganyka (Tăng-ga-ni-ca) thuộc Anh	1.4

Người ta tính ra, năm 1913 1914 số bông trong thế giới tới 4 triệu rưởi tấn mà sau khi có chiến tranh đến giờ số bông càng ngày càng sụt xuống không thấy lên. Tính bông trong thế giới xài mỗi năm nhiều hơn bông sản ra, hiện năm 1921 1922 xài đến 20 triệu cuộng bông mà sản chỉ có 16 triệu kiện mà thôi. Những bông trữ lại bấy lâu nay càng ngày càng thấy mòn lần. Đầu tháng Août năm 1921 tính phỏng trong thế giới còn hơn 14 triệu cuộng bông, đến đầu tháng Août năm sau chỉ còn lại hơn 9 triệu, mà đầu tháng Août 1923 thì còn không đầy 5 triệu. Người ta tính rằng những bông vải trữ lại sẽ hết sạch và các dân tộc sau nầy dầu có trồng được nhiều bông vải nữa bất quá cũng đủ dùng thôi.

Xem đó thì cũng đủ rõ bông vải sau nầy càng ngày càng cao giá, quan Thống-đốc Cognacq là người thấy xa ngài đã dự phòng cho dân Nam-kỳ sau nầy khỏi chịu nỗi khốn khó nên mấy tháng trước ngài đã hiểu dụ cho nhơn dân trong xứ biết cây bông là rất cần rất quí và đã truyền cho nhơn dân các hạt trồng bông.

Mong rằng dân ta ai nấy đều rõ lợi ích đua nhau trồng bông trước lấy giúp cho nền kinh tế trong nước bền vững, đủ bông cung cấp cho dân trong xứ dùng sau nữa để khỏi phụ tấm lòng sốt sắn của quan Thống-đốc vậy.

H.

HƯƠNG TRUYỀN

Tin A-lơ-mân
Tiền chi phí về việc binh

Chánh-phủ trung ương nước Đức đã định một số tiền cả thảy là 562 triệu Má-khắc (Marks) tính ra 460 triệu để chi tiêu về quân phí, 81 triệu về tiền nhứt định và 20 triệu về tiền bất thường chi.

Số quân trong các đạo binh, kể 100.000 người mà lính thì chỉ có 36.489, cai 19.000 và đội thì 596 người. Trong khi động dụng thì mỗi đội quan chỉ thêm một người đội nữa thôi. Những tiền chi phí vào việc binh năm ngoái đã tăng lên 4.606.400 Má-khắc mà năm nay lại tăng đến 11.066.300. Tiền chi phí tổng cộng các khoản năm nay tăng lên tới 112 triệu Má khắc.

Số quan vô trong hòa ước Versailles đã định rồi thế mà vẫn cứ nhiều còn như số ngựa hòa ước không nói tới. Trong năm 1913 số ngựa tổng cộng là 157.816 con (lúc trước quân Đức còn nhiều) nghĩa là 10 người quân binh thì dùng 2 con mà năm nay lại đến 40 289 con tính ra thì 10 người đến 4 con ngựa. Đó là số binh lính theo điều ước đã định, còn trong nước Đức bây giờ biết bao nhiêu là đội quân bí mật. Coi số tiền chi phí đó thì cũng đủ rõ rằng cái mục đích để thống của nước Đức không khi nào bỏ vậy.

Người Hồng-Mao (Anglais) đòi đất bảo hộ Chypre ra thuộc địa

Chánh-phủ Hồng-Mao đã định đòi đảo Chypre làm đất thuộc địa. Từ rày đảo Chypre đã khỏi trả cho Hồng-Mao mỗi năm là 92.000 livres sterling về khoản nợ của Thổ-nhĩ-Kỳ (Turquie). Nguyên đảo nầy của Thổ-nhĩ-Kỳ nhượng cho Hồng-Mao cai trị từ năm 1878 và vạn-quốc đã công nhận đất nầy là đất Hồng-Mao chiếm lãnh từ ngày 5 Novembre năm 1914.

Một việc đáng mừng

Báo Journal. — Một nhà phi-công Hoa-lang tên là Fokker mới tổ chức một cuộc bay rất quan trọng. Ông cầm máy bay kiểu Croydon cho liện trên không, thả tay mà máy cũng không động địa cử từ từ liện trên không được mấy phút, và máy nhào lộn ba bốn lần rồi trở lại như lúc cũ. Cuộc thí nghiệm nầy tỏ ra rằng sau nầy người cầm máy bay rủi có sơ thất nữa máy bay cũng bay được như thường và tốc lực cũng không giảm chút nào cả. Lúc thí nghiệm có mười người ngồi (người của các nhà báo lớn và của bộ hành không phải) cuộc thí nghiệm nầy được mười phần thỏa mãng, thật cũng là một tin đáng mừng cho các nước đã có máy bay.

Đánh giặc trên không

Báo *Morning Post* đã để dành một gian báo nói về việc đánh giặc trên không. Một người của bộ hành không phải ra làm việc trong báo ấy đã cho báo ấy biết rằng đã tìm ra được cách trong khi liện đạn cháy (bombes incendiaires) xuống đất, người ngồi trên máy bay được vô sự, lại nói rằng những nhà làm bằng sắt bằng gạch cũng tiêu ra tro bụi, những thiết giáp hạm bền vững đến đâu cũng phải vỡ ngay ; người Âu-châu văn-minh thiệt ! Không biết sau nầy họ còn bày ra cách gì để giết nhau nữa chăng ! Cũng gớm cho cái văn minh ấy !

Hội Vạn-quốc cũng giàu lắm nhỉ !

Theo Công báo của hội Vạn-quốc thì mỗi năm các nước có chung trong hội phải nộp như sau nầy :

Tính theo franc or

Pháp	1.890.197 fr.	63
Anh	2.132.530	53
Ý và Nhựt	1.478.231	48
Ấn-độ	1.433.998	18
Tàu	1.211.665	15
	8.146.622 fr.	or

Đây là tính mấy món tiền lớn mà thôi, còn nữa chưa kể đến.

8.146.622 quan đem chia cho bảy trăm tám mươi mốt người chức việc trong hội thì mỗi người được mười ngàn bốn trăm ba mươi mốt quan tiền vàng (10 431 f. or) tính theo giá tiền bây giờ thì mỗi người lương trung bình là 38.544 quan tiền tây. Đây là lời của một tờ báo tây kia nói chi như lương bổng một quí quan bậc trung bên ta mỗi năm cũng được bốn mươi ngàn quan (lương mỗi năm 4.000 $) thế thì hội Vạn-quốc còn nghèo hơn nước ta nhiều ! Hèn chi người Tàu người Tây ai cũng nói Đông-Pháp giàu cũng phải !

Người Rừng

Ông Tombazi là một nhà thám hiểm của Ý đại-lợi nói rằng ông có thấy một người rừng giống người thượng cổ trên triền núi Himalaya (khoản 4.500 thước) gần miệng Kabar. Người ta cũng đã nói đến chuyện người rừng trong khi thám hiểm núi Everest. Người ấy hình cao trần trườn và có lắm chấm đen như là có tuyết đông vậy.

Ông Tombazi nói rằng khi ông thấy được dạng người rừng thì ông cứ nom theo mãi, và ông đã tìm được dấu chưn do dài đến 33 phân tây.

Tin nước Tàu

Quan Thượng thơ bộ ngoại giao nước Pháp đã gởi một bức tối hậu thơ thứ nhì trách các đại sứ liệt cường nói rằng những sự dấy loạn trong các tỏ giới ở Thượng-hải là tại liệt cường gây ra, thì liệt cường phải chịu trách nhiệm lấy và xin liệt cường phải mau mau giải binh, rút lính thủy, thân binh giới của lính tuần phòng và phải trả những người dấy loạn đã bắt được.

Bắc kinh 13 Juin — Đại sứ các nước phúc thơ cho chánh phủ Bắc-Kinh nói rằng các nước không chịu những lời trọng trách ấy, không chịu giải binh vì rằng dẹ binh đó là muốn giữ sự bình yên cho dân các nước và để dẹp quân rối loạn.

Quảng-Đông
Binh quốc-dân đảng ở Quảng-Đông đánh binh Quảng-Tây

Nghe nói quân quốc-dân-đảng có các tướng Nga điều khiển đã được trọn thắng, lại có tin binh Đường kế Nghiêu bị vỡ cả.

Người Tàu đốt phá tòa Lãnh-sự Nhựt và Anh ở Kiokiang, cảnh sát quân ngăn chống không lại phải bắn súng, hết 8 người chết và nhiều người bị thương.

Bắc Kinh 15 Juin. — Nhơn dịp ngày chúa nhựt thợ thuyền đi rảo cùng các đường các nẻo ở Bắc-Kinh cổ động việc đình công và việc bãi ngoại. Họ định đình công một ngày (ngày thứ hai 15 juin) Những người đi cổ-động có cả những kẻ buôn gánh nữa.

Có tin Trương tắc Lâm đã kéo binh vào Bắc-Kinh nhưng Trương tuyên bố rằng Trương đến Bắc-Kinh là cốt giữ ba đường thiết lộ mà thôi chớ không có ý gì khác cả.

Phùng-ngọc Tường nhượng cho Trương đã kéo binh ra khỏi Bắc-Kinh. Thế là Trương với Phùng cũng không đến nỗi xung đột.

Trương lại có ý xoay về bên Anh Mỹ và có ý muốn bãi trừ người Nga. Nghe đâu đã điều đình với Anh Mỹ để vay một số tiền 20 triệu đô la.

Nước Tàu và nước Xiêm

Những khách trú ở bên Xiêm đã phái Đại biểu sang tổ quốc họ, (hai phái bộ, một đàng đến Bắc-Kinh và một đàng đến Thượng Hải) xin Chánh phủ Tàu phải đặt nhiều quan lãnh sự ở Xiêm để bảo hộ quyền lợi cho hai triệu người ở trong xứ ấy.

Chánh phủ Tàu đang sắp điều đình với Chánh-phủ Xiêm việc ấy.

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74)
tặng cho Kho Sách Xưa của Quán Ven Đường.

Hài đàm

BIẾT CÁCH THỀ MỚI LINH

Bữa nọ anh thợ-bồ gặp anh thợ-mộc, nắm tay nhau mừng rồi dắc vô tiệm nước. Thợ bồ kêu : Ê quay, bỉ ngộ dách bửi xà Ô-long lá ! Tên Khách châm nước, hai cậu vừa uống vừa nói chuyện. Thợ bồ hỏi thợ mộc như vầy :

— Đăng chùa ông Bảo thiên hạ nó nước, làm cái chi vậy anh ?

— Ối, bọ thề thốt chi đó không biết, mà thấy có ông Cò đi vô đó chưng dám nữa.

— Chùa đó mà linh thính gì, sao họ rủ tới đó mà thề quá vậy ?

— Sao lại không linh ?

— Linh sao tôi thấy họ thề rồi ra về đi coi xay xái, mà sau họ làm ăn cũng khá khiện vậy ?

— Chú mầy nói kỳ quá. Thề rồi nhào tại đó mà chết liền hay sao ? Lâu ngày rồi mới biết chớ.

— Tôi không chịu, thần thánh gì mà làm việc bê trễ quá vậy, việc nào xử phớt việc nấy cho rồi, không phải bắt chước theo bọn tham quan nhũng lại dễ điên trí mà ăn hối lộ.

— Vậy chớ chú mầy biết chùa nào linh đâu chỉ coi ?

— Chùa Quan Đế.

— Bậy da. Tôi thấy rồi đa. Hôm trước họ vô thề rồi ra về đi coi bộ còn mạnh chơn hơn bọn kéo xe kép nữa !

— Ấy, tại bọ không biết cách thề chớ.

— Thề sao ?

— Muốn biết linh Quan Đế linh [illegible] không, trước khi thề phải lại tiệm coi mua một cái chưn ngựa đã.

— Chi vậy ?

— Đặng giả làm [illegible] ngựa, rồi mình [illegible] lên mà [illegible] Chứng đó sẽ thề, ngay gian mới biết.

— Sao lại phải mua chưn ngựa mà [illegible] mới được, bộ chú mầy gạt thiên hạ đặng kiếm tiền sao chớ ?

— Anh dốt lắm. Quan Đế ngài *bất [illegible] mà chi nhơn* nên phải coi ngựa ngài mới tinh được chớ.

Thợ bồ nghe thợ mộc nói có lý bất tức cười, xảy có một tên khách trú ở ngoài bước vô nói : Ha, phù lư, ngày tôi đi coi đồ hoại, bỗ thấy thợ làm hư mấy căn nhà hóa, hoa pha lư xi ! Phù !

Hai anh thợ bị rầy, lật đật đưng dậy nó : *thầy xu* rồi lần ra đi tuốc !

HUỆ THU, Longxuyên.

Công-văn lược-lục

CẤP BẰNG

M. Ng.-văn-Bằng có bằng [illegible] Pháp Việt được cấp, bằng làm Trợ-giáo hậu bổ và giao tùng quyền quan Tham biện, hủ tỉnh Thủ-dầu-một.

THĂNG CHỨC

M. Ng.-văn-Nghi, giáo-tập hậu bổ được thăng chức Giáo-tập thiệt thọ hạng tám.

M.M. Lê-văn-Khá và Ng.-văn-Búp, Thông-ngôn hạng nhì Niết-ty được bổ làm phó-sứ quan bổn quốc.

Hội thể-thao Annam

TRANH HÌNH ĐỒNG K.H.T.C.

Chúa-nhựt 24 Juin 1925.

Từ 4 giờ tới 5 giờ: Chợquán đấu với Tânđịnh Sport.

Giám-cuộc : M. Mạnh.

Từ 5 giờ tới 6 giờ : L'Etoile de Gia-định đấu với Arsenal Sport.

Giám-cuộc : M. Ngưu.

Tin nước Pháp

Báo *Débat* ngày 14 Juin nói rằng Thủ-tướng Painlevé theo Thống chế Lyautey đã đi thăm mặt trận Onezzau ngày thứ bảy, mặt trận Onergha ngày thứ sáu và chiều thứ bảy ông đã về tới Rabat.

Tin Ma-rốc (Maroc)

Binh khởi loạn muốn kéo vào trận của Doni Hosmar nhưng bị binh Ech-banh đánh ra dữ dội lắm làm cho quân nghịch phải tổn hại nhiều. Ngày thứ bảy mới rồi ở mặt trận Tétouau cũng có thấy rục rịch nhưng nay đã dẹp yên được cả.

Tanger, 12 Juin. — Tàu bay của Ech-banh đã trải phá vào trại quân nghịch ở Adjir.

Madrid. — Đại tướng Primo de Rivera tuyên bố rằng Chánh phủ Langsa và Ech-banh sẽ hiệp lực nhau lại quyết tiễu trừ thủy binh và lục binh của quân nghịch.

Tin Hoa kỳ

Có tin rằng người Tàu ngụ cư ở Californie đã bỏ tiền ra giúp những thợ thuyền đình công bên nước họ.

San Francisco. — Ở miền đông bộ nước Hoa-kỳ nắng gắt quá nhơn dân chịu không nổi chết hơn 500 người.

TỰ-DO DIỄN ĐÀN

Đồng năm su rất độc

Saigon, le 15 Juin 1925

Kính ông Mạnh-Tử,

Tôi là một người đọc báo chăm chỉ, nhứt là về các vấn đề có lợi hại cho nước cho dân, tôi lại càng đọc kỹ lưỡng lắm.

Nhơn thấy ông biện bác lời than phiền của dân dân đồn về đồng 5 su hại mạng người dễ tựa là « *Đồng năm su rất độc* » đăng trên báo *Trung-Lập* số 421 ngày 13-6-25.

Lời lẽ của ông biện luận chẳng phải là sai lầm chi, nhưng nghĩ cho kỹ thật chưa chí lý ? Sao vậy ? Sao rằng chẳng sai lầm mà lại không chí lý ? Ấy tỷ như một lăng súng bắn ngay con thịt, dạn bay tới thì hại, mà không tới thì không thấy hại vậy, xin ông bình tâm mà suy xét lại thử coi.

Đã biết ngàn muôn vật dụng trên đời đều hữu ích cho con người mà rồi lại mỗi mỗi cũng đều có thể làm thiệt hại cho sanh mạng được.

Phải, giúp ích hay làm hại đều do nơi sự biết dùng cùng là dùng sái, quấy, lại cũng bởi sự rủi ro xảy đến. Trong hai lẽ sau nầy, mấy ai là người chẳng hay để ý ngăn ngừa trước.

Cáo bằng cớ ông viện giải trong bài nói trên đây, tôi cũng cho là phải vậy. Phải là phải về lẽ hiển nhiên « chết ai nấy chịu » chí ư về nhơn tình thì, tôi không khâm phục.

Tỷ dụ đây tôi xin hỏi thử ông. Thì vụ tên Mít mua thạch lục về nhà dùng. Một đứa con chưa từng biết, lấy đó làm mà chết. Bây giờ tên Mít há không tự trách mình sơ ý sao ? Trước hết nó không lật đật thâu cất vật độc hại ấy cho khỏi tay những trẻ con khác chưa hay hiểu sao ? Nếu chẳng vậy, anh em của đứa vô phước ấy phiền trách người cha, là phiền quấy sao ? Vì chẳng kỳ cang mà dành để cho cao con khôn nhớ, dại chịu, thì trái thẳng thừa đạo làm cha.

Nhà nước đối với con dân, nếu chẳng phải như cha đối với con, thì sao rằng chánh đạo trị nước, bảo hộ dân lành ? Tôi dám chắc không có phép chánh trị nào như vậy.

Huống chi nhà nước Đại-Pháp đã hết sức ngăn ngừa các mối hại cho nhơn dân, kỉ như

1° Xe tàu vân vân, dỗ rước đưa hành khách rủng chở chuyên hàng hóa xứ nầy qua xứ nọ, thì nhà-nước trước đã có phái một bàn hội kiểm xét sau lại còn coi chừng cùng phạt vạ sự chở chuyên và cho chạy mau quá luật định. Ấy là có ý ngăn ngừa sự rủi ro thiệt hại mạng dân. Chớ chẳng nói « đã dẫy đừng đi » ai đại đi chết chịu.

2° Đêm khuya đường vắng, trộm cướp lân la, thì nhà nước có trí đồn, hoặc sai lính tráng canh tuần. Ấy là có ý bảo tồn tài sản cho dân, cho dân lành an giấc... Chớ chẳng phải nói « Thực của mình ngủ của nó » ai hư hỏng thì chịu.

3° Những lầm thơ, truyện quấy, có quang hệ cho ốc non, làm suy tồi phong hóa, thì nhà nước lại ra lịnh thiêu hủy cho tiêu tuyệt. Ấy là cái chủ nghĩa duy trì phong hóa cho nước nhà. Chớ chẳng phải nói « Dâm thơ phong nguyệt » đều có đỡ tựa nơi bìa, ai ưa đọc hóa ra hư thì chịu.

Đó tôi kể sơ ba đều gồm về : Sanh mạng, tài sản và phong hóa, thì còn chi mà gọi rằng Nhà-nước không lo liệu cho dân an, trừ ra những đều chậu úp khôn soi cùng việc nào làm hết thổ mà không đặng.

Ấy vậy nếu đồng năm su có chất độc làm hại mạng người được thì ông nên cần xin Nhà-nước gởi đến cho sở Laboratoire, cho quan Bác-sĩ Chimiste nghiệm cứu coi quả quyết, đặng cho ra đời thế cho đồng năm su bấy giờ, một loại kim khác vô hại.

Chí ư ông khuyên « Đồng năm su là độc, đừng ngậm bậy thì đã đủ rồi, chớ đừng phiền trách nữa ».

Nếu trẻ nhỏ sai đi mua đồ, quên dặn, họ thổi, nó lấy ngậm thì sao ?

Lại nhiều khi cầm nó, thấm với mồ hôi tay, người nghèo cực gặp dấu ăn đồ, cầm bánh ăn, chất độc theo vào miệng thì sao ?

Thật khó mà làm theo phép vệ sanh được xin ông rộng xét và hoan hỉ cho.

Một người đọc báo

N.

TRỒNG RĂNG

QUAN LƯƠNG-Y CURAUD

ở đường Chasseloup-Laubat

số nhà 15

Nhổ răng một cách rất êm ái.

Trồng răng bằng cảnh và răng vàng

Đông-Pháp Thời-sự

SAIGON

GIÁ GẠO

Kho nhà nước	11 $ 70
Đông-pháp Ngân-hàng (Banque de l'Indochine)	11 90
Trung-hoa Công-nghệ Ngân-hàng (Banque Industrielle de chine)	11 90
Hongkong et Shanghai	11 90
Chartered Bank	11 90

GIÁ LÚA GẠO

Mỗi bao một trăm kilos chở đến tỉnh Saigon và cửa ban nơi:

Lúa Vĩnh-long	6 $ 10	tới	6 $ 20
Lúa Gò-công	6 40	—	6 50
Lúa Bãi-xàu	6 30	—	6 40
Lúa Bến-lức	6 40	—	6 50
Lúa Cao-mên (trắng)	5 75	—	5 85
Lúa Cao-mên (đỏ)	5 35	—	5 45
Gạo trắng tốt	6 30	—	6 40

Giá giấy Quốc trái Đông-Pháp : 61 $ 40

TÀU ĐI CÁC NƯỚC

TÀU TỚI

Chiếc Ream ở Bangkok bửa 22 Juin sẽ qua tới.

Chiếc Angers ở Marseille bửa 21 Juin sẽ qua tới.

Chiếc Fontainebleau ở Marseille bửa 25 Juin sẽ qua tới.

Chiếc Porthos ở Trung Huê và Nhựt bổn bửa 26 Juin sẽ qua tới.

Chiếc G. G. Roume ở Haiphong bửa 28 Juin sẽ qua tới.

TÀU CHẠY ĐI

Chiếc Fontainebleau bửa 23 Juin sẽ chạy đi Tourane và Haiphong.

Chiếc Porthos bửa 29 Juin sẽ chạy đi Marseille.

XÁ TRƯỞNG VỚI HƯƠNG QUÂN

Longmỹ. — Hôm 11 và 12 tháng ba Annam rồi đây, Hương chức làng An-lợi lựu tại đình đặng cung kính cầu an và cúng rước ganh hát bầu Đờn hát một chầu mà cùng nữa. Hát bội hát xong một thứ, chắc là Hương chức chê ganh hát hà không hay, nên Hương quản, Xã trưởng với Hương chánh mời khỏi sự ra tuồng mà diễn tiếp. Ba người cải lộn, nói xa gần với nhau một hồi rồi đi thưa với hai ông cả chủ. Hai ông chưa kịp xử, thì ba vị liền xáp chiến. Xã trưởng yếu sức nên giựt cang cờ cự dương, lúc đó Hương quản đang lo chống cự cùng Xã, thình lình Hương chánh nhảy ôm ngan eo đeo cho Xã đập. Hương quản bại trận nhưng chẳng qui hàng, lại cuống vô chạy dài, còn Xã thắng trận thâu quân xếp giáp. Hương chức thấy việc tác tệ như thế liền rủ nhau mà về, để Xã ở lại chỗ thật eo với xôi vế mà hưởng hết !

Lê-ba-Thọ, lại cảo.

BỞI SAO MÀ LÍNH BẮT BẾP ?

Mới đây Bếp đồn Lái hiếu chưa mua bị thầy Kim và lính Tỷ cùng ở một đồn vì xích mích sao đó, nên lính Bếp Giáp chúa mạ bắt đặng tại trận, có đồ tang là một chiếc chiếu và tiền bạc, tên Phòng cầm chén vọt chạy. Lính Tỷ và lính Kim bắt đặng ba bốn người nữa, rồi tìm bắt tên Phòng luôn, giao cho làng Phương-Bình giải nội bọn ra Tòa Rạch-giá. Song Tòa xét rồi thả hết nội bọn, còn bếp Giáp thì đổi về Longmỹ vụ nầy nghe nói có lẽ cũng vì lợi riêng mà ra như vậy.

ĂN CƯỚP GIỰT TRÂU BAN NGÀY

Hôm ngày 24 tháng 4 Annam bầy trăn cha ông Bồi bái ở làng Hòa An thả ra cho ăn cỏ một thằng chăn theo giữ, ăn cũng cách nhà chừng một ngàn thước, bọn ăn cướp thừa cơ trâu ăn xa nó bèn đánh thằng giữ trâu té nhào rồi giựt trâu cỡi chạy riết, thời may đằng xa có một bọn coi trâu khác ngó thấy bèn chạy về phi báo trong nhà hay tin bèn tức chạy theo kiếm, khi lợi gần thì bọn ăn cướp trâu nhằm thế không tiện nên bỏ trâu chạy hết. Vậy nên ai là chủ trâu nên đề phòng cho lắm kẻo bị bọn ác tâm nó giựt trâu mà mua không kịp, vì mùa màng gần tới rồi.

CÁI HUN 20 $ 00

Bảotrắng. — Chư khán quan xem thấy tựa đề cái hun 20 $ 00, chắc tưởng là cô nào cho căn công tử hun mà ăn 20 $ 00, ấy là sự thường, tôi có dám làm nhọc lòng chư khán quan xem làm chi vô ích.

Bởi việc nầy rất buồn cười, và cũng đáng làm gương cho mấy cậu ưa bốc rời nữa.

Và có một cô y-nam-đình, nhan sắc cũng là bậc trung, còn tơ, mà miệng nói có duyên kết nghĩa với một cậu Quảng-đông, ban đầu cô quyết kết nghĩa trăm năm với cậu, nên cậu yêu thương xin lãnh tiền của chủ mua sắm quần áo và chút ít đồ nữ trang cho cô, nên cô rất yêu mến.

Được vài tháng, cô thấy cậu không đưa tiền ăn xài, cô rầy cậu, mới hay mỗi tháng chủ trừ bớt số tiền lãnh trước, nên không có đồ cho cô ăn chơi.

Cô mới lên quyền biến cho cô tiền ăn chơi cho đúng bậc vợ khách, phải chi cô buôn bán vật chi lấy lời thì cậu nào dám phiền, cô lại lén buôn hương bán phấn, nên cậu rất buồn, mà rình bắt không được, cậu cứ kiếm chuyện rầy rà hoài, cứ tiếc na mà mà trớ, cô giận mới dứt tình với cậu, lúc nó bắt cặp tượng, cậu cũng bỏ luôn, không tới lui nữa.

Sau cậu nghĩ tức vì đã đặt cắm cho cô cũng bộn tiền, mà biết làm sao lấy lại, cậu nhớ lời tục hay nói : *gởi lên chồng của một trẻ hai*, mà biết làm thế nào bắt cho được cô ngoại tình.

Cậu nhớ lại, trong làng có một vị ông tổ võ nghiệp nghệ tân lắm ; Bấy cô sắm mà đánh mãnh, bốn cái ba mà một vạn), cũng là anh chị bậc chót, còn tơ hơn cô ; cậu mới ám mưu mướn tên công tử ấy, đến hăn cô trước mặt cậu, động cậu bắt lỗi về tội lộn chồng mà đòi đồ lại.

Cũng đã việc bất thành, làm cho cậu tốn thêm nữa, bắt tiếc phân thông xăng, đo lòng cậu cứ tiếc na mà hoài.

Vì khi lên Bảy cô sắm đến ôm sun nơi gò má cô, thì cô rất vui cười, kẻ cậu đến muốn bắt lỗi thì cô liền nói : anh tôi thương tôi lắm, hễ gặp mặt thì anh em tôi hun chào với nhau như ruột thịt vậy, cậu nghe nói làm thinh rồi bỏ đi ra về, vì lúc ban ngày và trước mặt nhiều người, làm sao bắt tội lộn chồng hai là bắt dám bôn được, mà đòi đồ lại.

Bắt thương hại cho cậu, vì một là cô lòng thương cô, muốn trở lại kết nghĩa với cô mà không được, hai là tiếc của làm rất cực nhọc, chẳng lẽ bỏ, nên mới [illegible] gạt tôi thăm cậu.

Thời xin cậu rằng lo làm công, tiện tặng cho cô đư đặng kiếm cô khác con non hơn và lịch sự hơn, mà cô ưng diện kính, cho cô nghĩ lại mà tiếc, cô rầu buồn, cô bị tịnh, khỏi cần tâu oan, lo mưu kế hại cô làm chi cho mệt.

Để coi cặp nầy tính thế chi nữa, tôi sẽ tỏ cho chư độc giả nhau tâm.

CHƯƠNG-NGHĨA.

AI BIỂU MẦY NGHE LỜI ?

Mytho. — Đêm 13 Juin tới 9 giờ tên lính Đoàn văn Thân đi gác dai theo nhà đen xảy gặp tên Nguyễn văn Biểu, 17 tuổi, làm cu li tại nhà đèn Mytho, gốc ở làng Tân thuận Bình, Chợgạo đang vác sáu tấm ván ở trong nhà đen đi ra. Tên lính nghi là quân gian ăn trộm vào mũn bắt nó và tra hỏi thì nó khai rằng thiếm cấp rằng sửa dây đen khi có việc cần dùng vàn ấy rồi xuống nó đến mua song đưng tả tiền bạc chi hết. Tên lính nghe nói tức cười liền hỏi : Ai biểu mầy nghe lời dại vậy ? Thôi, theo tao về bót rồi được ở yên, chớ mầy chộn rộn ở ngoài nầy mắc công vất vả nữa !

GẶP TỐI MUỐN GỘI ĐẦU

Bến tre — Hôm 15 Tây vừa đây tới 6 giờ rưỡi M. Hồ quan Qui, 33 tuổi, Thơ ký Tòa bố, ngồi sự hơi số C. 2 728 ở Cầnthơ chạy về tới bến đò Ba Lai rồi chờ xuống một chiếc ghe chèo qua bến đó mà sông bên nọ. Khi tới bến, bọn chèo ghe liền lên cột đòi rồi niêu tấm, rồi cho xe hơi lên bờ. Rồi dâu khéo khiến, mấy cây trụ trốc gốc, ghe đó đang ra, xe hơi liền thông dầu xuống sông mà gội. Cũng nhờ có mấy tên cu li bịnh cái đích xe hơi mà trì lại rồi lấy dây cột ghích vô trụ khác nên xe gội dầu chớ không được nhào xuống sông mà tắm cho mát.

Cách một giờ đồng hồ mới kéo xe lên được song hư nặng rất nhiều. Ấy là xe hơi muốn gội dầu mà chi tốn hao lung quá !

BẮT CHƯỚC MẠNH LƯƠNG TRỘM NGỰA

Vĩnhlong — Đêm 13 Juin, tới 12 giờ rưỡi khuya tên lính Châu-văn-Tỷ đi tuần dài theo miệt Cầu-lâu, xảy có tên Dương đến cho nó hay rằng Mạnh Lương mới trộm con ngựa của nó, nên cậy tên lính nọ rượt theo bắt giùm.

Dương nói rằng Mạnh-Lương cho ngựa sắt về miệt Trà-vinh, nên lính Tỷ với Dương phải mướn xe hơi rượt theo mới kịp.

Xe hơi chạy đến Longhiệp ngưng lại hỏi thăm trong xóm thì người ta nói rằng có vị anh hùng mới cỡi ngựa chạy qua, nhắm đi cũng chưa xa, rằng bương theo thì kịp.

Thật quả chạy đến bến đò Măng Thít gặp Mạnh-Lương đang dắt con ngựa đứng chờ đó. Thộp cổ hỏi giấy thuế thân thì mới hay nó tên Trần-văn-Chà chớ không phải Mạnh-Lương Mạng-Lão gì hết. Bắt cậu ta giải về Vĩnhlong, sáng đem nạp Tòa để ở tù cho biết mặt Chúa-ngục.

CUỘC XỔ SỐ

Quốc-trái Đông-Pháp

(Lần thứ mười ba)

(Tiếp theo)

90.724	90 768	90 835	91.403	93 684
91.431	91 583	91.294	92.508	94.455
92 540	92 691	91 749	92 490	94.906
93 341	93.358	92.863	92.878	95.529
93 849	94.093	93.428	93.110	96.914
94.476	94.661	94 307	93 534	98.048
94.927	95.306	94.851	94.442	98 541
95.743	96 237	95.389	94.891	98.699
96.934	97 097	96.511	95 444	99.219
98 292	98 327	97.311	96.694	100 268
98.579	98.643	98 332	97 392	100 594
98 981	98.605	98.660	98.433	
99.002	99.121	99.126	98.965	
99.383	99.658	99 882	99.164	

101 057	101.289	101.321	101.439	101 481
101.696	101 843	101.874	102 946	102 100
102 107	102 209	102.351	102.377	102.479
102 482	103 014	103.321	103 438	103 514
103 801	103 902	103.926	104 113	104.202
104 347	104 499	104.617	104.663	104 774
104.899	104 900	105 013	105.107	105 189
105.288	105 358	105 515	105.647	105.727
105 819	105 937	106 030	106.184	106.241
106.271	106 284	106 358	106.370	106.371
106 445	106.514	106 542	106.579	106 795
106 837	106.930	106.940	106.941	107.151
107.170	107 192	107.221	107.247	107 277
107.947	108.032	108 171	108 190	108.743
108 793	108.871	108 906	108.904	109.028
109 180	109.309	109.377	109 386	109 514
109 522	109 577	109.783	109.806	109 928

(Sau tiếp)

Nguyễn-xích-Hồng

HỌC ĐƯỜNG

Bản trường năm nay có đem 84 trò đi ứng cử cuộc thi bằng cấp tiểu học (certificat d'Etudes élémentaires) kỳ thứ nhứt ngày 15 Juin 1925. Mỗi trò đều có ăn thi thêm tiếng Langsa.

Hết thảy 84 trò được chấm đậu về chữ quốc ngữ và tiếng Langsa.

Học trò được đậu hết như vậy là nhà bổn trường đã lo dạy Hán văn và chữ quốc-ngữ hơn hai năm nay, trước thì Nhà-nước ban hành lời nghị bảy thì bằng cấp tiểu học.

Rọi bình cho trẻ nhỏ xem

Tại Guignol (ở góc đường Blancsubé và Marc Pourpre)

CHƯƠNG TRÌNH

Ngày 21 và 23 Juin 1925

1 2 3 Judex (1re 2e 3e épisode) 8 parties.

4 5 6 Fatty m'assiste (2e partie).

Lời yêu thiết ngỏ cùng độc-giả chư-tôn

Chư tôn có lòng tốt nhận xem tờ báo ấy là ơn, còn việc trả tiền đặng sốt sắn ấy là nghĩa. Làm người mà xử trọn ơn nghĩa thì trên thế nầy còn gì quí hơn bằng. Vậy kính xin quí vị hoặc mới mua, hoặc mua của mà hết năm đã lâu, hễ có giấy nhà thơ mới đòng tiền, hoặc có người đến trình biên lai mua, sẵn lòng cho số bạc thì bổn báo rất thâm cảm thạnh tình.

Đã giúp, giúp nhau cho trọn nghĩa
Đồng-bào ta vẫn sẵn lòng nhơn
Vậy xin gởi đồng cho mau với
Bổn quán đồng nhân rất cảm ơn

B. Q.

Muốn bán

Một dàng máy ép dầu có những :

1 máy chặt dừa

1 máy ép dầu

1 thùng đựng dầu

1 cái máy nước 45-50 ngựa

Bán giá rẻ, ai muốn mua, xin gởi thơ ngay cho M. Nguyễn-thanh-Liêm, 152 Rue Pellerin Saigon.

H. DELPEYRAT

Khi trước là Hãng E. POURTOU

Số nhà 33 bis, 35, 37, 39

đường Amiral Dupré Saigon

RƯỢU CHÁC RƯỢU MẠNH

RƯỢU KHAI VỊ RƯỢU TIÊU-HÓA

Nam-nghĩa-lợi dit Thai-son-qua

DENTISTE

ANNAM TRỒNG RĂNG

110, BOULEVARD BONNARD, 110

Chợmới Sàigo

BÁN Y VỐN MỘT THÁNG

Một thứ thuốc trường-sanh mới tìm được, mà thiên hạ không hay thì thuốc cũng không có giá-trị, một ngôi hàng bán hàng thiệt tốt mà thiên hạ chưa biết thì cũng không ai biết rằng tốt, vậy nên hề mở cửa hàng mới khai trương thì phải rao chiêu hàng.

Kể từ ngày 5 Juin thì nhà hàng mới hiệu : Nguyễn-Đức-Nhuận ở số 42 đường Catinat khai trương, định bán thiệt rẻ, bán y vốn trọn một tháng đặng rao hàng, bán đủ các thứ tơ lụa y như tiệm Bombay như là : đầu, khăn, hàng Tây, tố, cẩm nhung, sa-tanh, nhung, nỉ, lục soạn, Hoa-Tây các vân vân, còn hàng Tàu như là : lãnh, xuyến nhuộm tại Cao-lãnh, Bến tre, nước nhuộm đen như huyền bán có giấy Bảo-lãnh đến rách không trả. Cẩm-châu, cẩm-nhung, lục-soạn Bắc-thảo, cẩm-cuốn hay là lục-soạn diễn-khí, vân vân.

Mua bán thật thà mực thước, bán chắc một giá, không thách cao thấp, rất thuận tiện cho quí khách khỏi sợ mua lầm và khỏi mất ngày giờ.

Bổn hiệu dám chắc, nếu quí khách mua hàng của Bổn-hiệu thì được hàng tốt mà giá rẻ không đâu bằng ; nếu đã mua rồi mà dọ giá lại có chỗ nào bán rẻ hơn thì xin đem hàng trả cho Bổn hiệu và lấy tiền lại.

Vẫn biết mua bán thì phải ăn lời, nhưng tiệm tôi mới khai-trương dốc lòng bán cầu danh sau sẽ cầu lợi.

Hỡi các bà, các cô ! tiệm Annam bán hàng lụa y như tiệm Bombay đây thì xưa nay mới có một, xin các bà, các cô vì nghĩa đồng-bào giúp nhau cho bền vững, cho rạng danh hàng nữ lưu Nam-Việt cũng biết giúp đỡ giống nòi, cho khỏi tiếng khách chà nó khinh thị mình.

Còn như hàng Bắc thì Bổn hiệu thay mặt cho nhà Đào-Huốn-Mai là nhà bán hàng Bắc rất có danh ở Namkỳ ta ai cũng biết, nay ông về Bắc nghỉ, để cho tôi lãnh bán đủ các thứ hàng hóa của nhà ông bán thuở nay, như là : Hàng lụa, salon cẩn đồ nga, đồ đồng, ô ăn trầu, đồ gỗ, đồ bạc, đồ cẩn, đồ thêu vân vân.

Vậy đã 12 năm rồi quí khách có xài đồ của nhà Đào-Huốn-Mai đều nhận rằng đồ tốt, thì nay xin nhớ rằng : Bổn-hiệu có bán đủ thứ đồ y như nhà Đào-Huốn-Mai bán thuở nay, xin quí khách quang cố.

NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN, cẩn-bạch.

N° 42 rue Catinat 42

Chỗ tiệm Đào-Huốn-Mai ở xưa nay

ở giữa mấy tiệm Bôm-bay

SAIGON

Riêng một mình làm đại-lý

tủ sắt hiệu « BAUCHE »

ở miền Viễn-đông

nầy mà thôi

L. JACQUE et Cie

Cho các bạn hàng hay

rằng có một mình xưởng

L. JACQUE et Cie

có đủ đồ khí nghệ và thợ giỏi để sửa

những tủ sắt hiệu « Bauche » mà thôi.

Coi chừng !

Đừng tin những thợ bổn quốc, họ không tài gì sửa được tủ sắt hiệu « Bauche » mà họ lại phá cho hư thì có.

Đồ-âm sống kiểu văn minh ho đạo khiển hoặc đi xe hơi cũng đặng của Huỳnh-trí-Phú đã chế tạo ra hơn 10 năm rồi lục châu đều biết tốt và đẹp nhứt trong nước Annam, nay dọn đồ cho mướn tại Cholon đường Cây-mai số nhà 33 và 33 bis cần dùng xin đánh dây thép hoặc gởi thơ nội trong một ngày sẽ có đồ đem đến tận nơi chở bằng xe hơi không trễ, giá từ 100$00 sắp lên sẽ có đồ đi xứng đáng

MUA MỘT LẦN MỚI BIẾT

Thật vậy. Muốn biết tiệm nào bán rẻ phải có mua một lần mới biết được. Chúng [illegible] đồng hồ tinh khéo khoan, sơn cẩn thận tôi dám hứa tôi ao rằng tiệm chúng tôi vẫn [illegible] hơn các nơi mà cách tiếp đãi quí khách công [illegible] tình niềm nở.

Tại tiệm chúng tôi có bán đồng : ở CARILLON WESTMINSTER đồ thứ đẹp lắm [illegible] đồng hồ [illegible] niềm, đồ kiểu, máy thật tốt, và có trữ đủ bát cái lương [illegible] Cấm Casque hiệu «COQ GAULOIS» [illegible] thật khéo và [illegible] ALANGA [illegible] thật bền, có những đồ bằng pha lê như bình dựng [illegible] Aluminium [illegible] Chúng tôi lại có trữ bán các thứ đèn, bông Huê [illegible] đồng hồ rẻ, đồng hồ tay, và [illegible] rất đúng giờ máy móc bền bỉ, nên có giấy bảo lãnh 5 năm.

Tôi chuyên tôi có làm đại lý giầy tây hiệu «ONG COQ» là thứ giầy của bán [illegible] lần lúc trước, có áo sơ mi, cols, régates, nœuds, vớ tơ vớ rai, đồ các thứ [illegible] áo Pardessus cao su và gabardine, đã chắc mà lại rẻ mua [illegible] tôi có bán xe máy hiệu C.A.P. là thứ xe thiên hạ ưa dùng hơn hết [illegible] giá mỗi cái có 158 thôi.

[illegible] đến Saigon xin mời đến xem cửa hàng chúng tôi một lần [illegible] tôi hy [illegible] nghinh lắm. Và nếu muốn biết ở đâu bán rẻ [illegible]

BAZAR PHAN-THANH-BIÊN
số 54 đường Viénot
giầy giá [illegible] bán vải ngàn Chợmới Saigon

Công-ti Quần-hạt đại thương
Công ti nặc-danh vốn 30.000.000 quan

Grands Magasins Charner

SAIGON

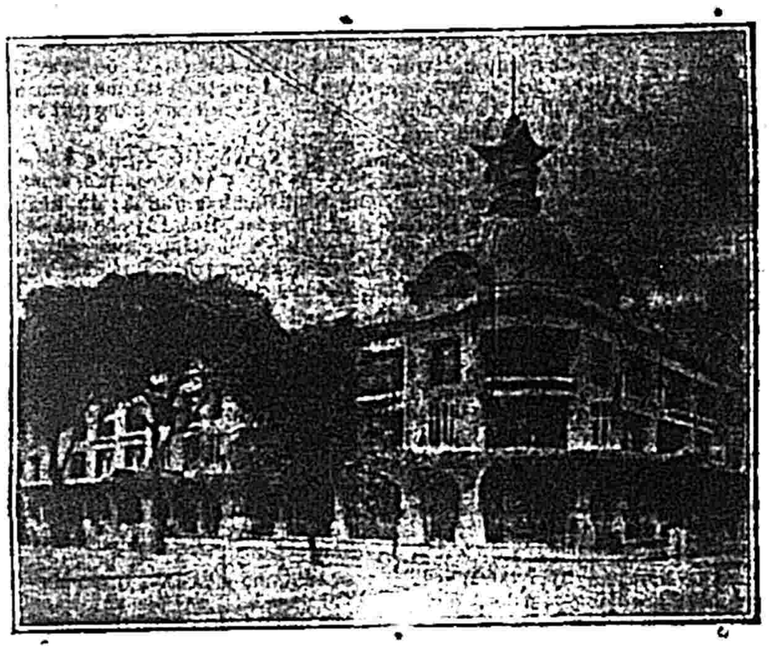

Rượu sâm-banh LEON CHANDON-REIMS — Chẳng có thứ hiệu rượu sâm-banh nào mà được người ta hoan-nghinh bằng. — Chất rượu ấy cũng không rượu nào sánh kịp

CUVÉE ROYALE		REGAL CHAMPAGNE *Goût Américain*	
Sec ou ½ Sec			
Mỗi ve	20 Frs	Mỗi ve	25 Frs
Nửa ve	11 Frs 50	Nửa ve	14 Frs.

Dễ bán tại đại thương cuộc Charner và Đại lý ở Đông-Pháp

CỜ NHẠC { Thứ năm chiều từ [illegible] tới [illegible]
{ Chúa-nhựt [illegible]

XIN ĐẾN COI CÁC KỆ CHƯNG HÀNG
XIN COI SÁCH IN CÁC MÓN HÀNG

NÊN THỪA DỊP BÂU LÊN [illegible]

Sự chắc thật làm nên [illegible] của bổn hiệu

Điện tín : MAGCHARNER [illegible] Số điện thoại : [illegible]

Thùng thơ số 528

Ở DÂU BÁN RẺ ?

Không có đâu bán rẻ bằng tiệm CHIÊU NAM-VIỆN ở đường Viénot, số 56 (Chợ mới Saigon).

Người mua sỉ có lời nhiều, người mua lẻ được giá nhẹ hơn các nơi khác.

Tiệm nầy bán : Hàng Hồi, hàng Tàu, (hàng nhuộm thiệt mước, không bao giờ trễ) đồng hồ carillon, đồng hồ régulateur, đồng hồ bỏ túi, bằng vàng Huê-kỳ, bằng loại kim trắng (metal blanc, bảo kiết chạy 5 năm và 8 năm ; đồng hồ đeo tay bằng vàng Huê kỳ. Đồng hồ nhỏ (để bureau coi đẹp lắm), áo mưa hàng gabardine, bằng cao-su. Đồ tạ đáng chưng cẩm-thạch, chưng xi-kẽn (nickel), cao, thấp, lớn, nhỏ, đủ thứ ; đàn mãn sông (manchon) (tạ đáng) đèn treo vách ; khăn choàng người lớn, áo choàng con nít, khăn đen, đủ, nón trắng hiệu COQ GAULOIS, nón trắng bằng cây điên-điển (làm tại tiệm) . máy hát, đĩa hát, bông tây (fleurs artificielles), các thứ hóa vật kiểm thời, v.v...

Tiệm nầy có họa-sanh họa chơn dung thiện nghệ, lại có vẽ sơn thủy cho các rạp hát bội và hát cải-lương (Hình vẽ sơn thủy vẽ không giống không khéo thì không ăn tiền).

Quí khách ở xa muốn mua vật chi ở Saigon, thì không cần phải nhọc công đi, cứ viết thơ ngay cho tiệm nầy thì sẽ có đồ gởi đến nơi. (Giá cả chẳng hề sai chạy, cứ một lòng ngay thật, dầu có mặt hay không cũng tính một giá tiền đã nhứt định.

Bự ngay thật là nguyên động-lực của tiệm nầy.

Thơ gởi thì đề cho :

PHẠM-VĂN-NGỌC
Directeur de la maison «Chiêu-Nam-Viện»
56, rue Viénot. — SAIGON

A. DENHOLM

N° 36-38, Rue Lefèvre N° 36-38
SAIGON

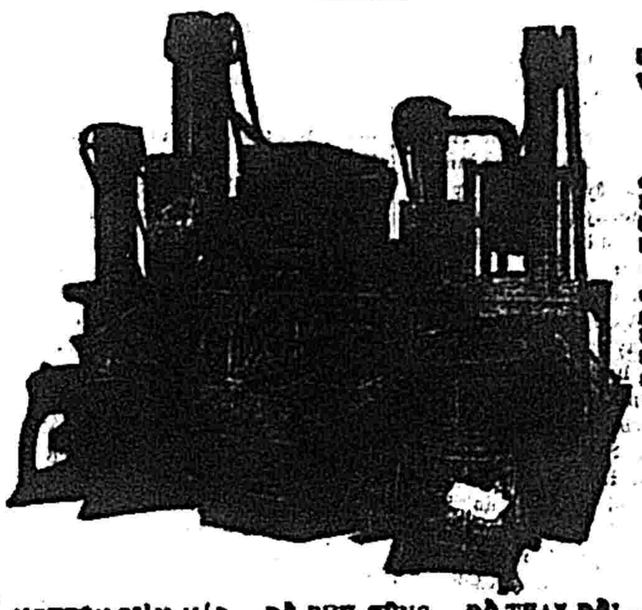

NGUYÊN GIÂN MÁY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ THAY ĐỔI — DÂY TRÂM EMERIE — VÂN VÂN — MÁY LÀM DẦU, LÀM ĐƯỜNG — MÔ-TEUR NỔI SÔ-DE V. V GIÁ PHẢI CHĂNG

Xin ghé mắt ! ! !

TÁI PHÁT KHÁCH LẦU
CỦA M. TRẦN-XÃO dit KHÁ

Kính cùng quí ông, quí bà, quí thầy, quí cô cùng lục châu quân-tử đặng rõ:

Bấy lâu nay tôi chăm nghề sự chế khéo thể cách của khách lầu, nên nay tôi chẳng nệ hao tốn rằng sức lập một cái phòng nghỉ hiệu « TÁI-PHÁT KHÁCH LẦU » số [illegible] đường Tổng đốc-Phương mãn bài [illegible] Cholon. Phòng vì rất thanh khiết [illegible] sáng sủa, và mát-mẻ lắm ; tiếu phòng tôi [illegible] nhẹ hơn các nơi, cũng trả sai vật [illegible] đồ khiếu, quí-khách nghỉ nơi phòng đó đặng vừa ý.

Quí-chức thừa dịp đến Cholon xin ghé tại « Tái-Phát Khách Lầu » tạm nghỉ [illegible] sao quí-chức cũng đặng vui lòng. Gần gare xe lửa Cholon-Mytho cũng có [illegible] xe hơi đi các nơi, tiện bề cho quí [illegible]

Tôi cũng có lãnh may đồ y phục [illegible] Langsa và Annam đủ kiểu, lại có bán [illegible] Tàu, và hàng Bắc tốt nhứt hạng, và bán [illegible] nữ trang theo kiểu kiểm thời rất khéo. Trữ những hiệu xe [illegible] tốt và hiệu ALCYON, R.P.F., R.F.D., HIRONDELLE, BÉCE SPORT, C.A.F., DIAMANT, ROCHET, SPHINX, và có nhiều hiệu khác giá chừng 60$00. Lại có tiệm bán theo Epicerie Mercerie và có bán rượu tây, bán lẻ theo consommation.

Có xe hơi hiệu de Dion Bouton 10 places mới, kiểu kiểm thời năm 1925. Thừa để cho quí khách du lịch cho đỡ.

Vậy xin mời quí ông, quí bà, quí thầy, quí cô, thừa lúc rảnh việc xin dời gót ngọc đến tiệm tôi, thì tôi hết lòng hoan nghinh thậm trọng.

Nay kính bạch,
Chủ phòn : TRẦN-XÃO dit KHÁ

It được vậy ! !

TIỆM NAM CHÂU KHÁCH-LẦU ở tại đường A-MI-RANH CUỘC-BÊ Saigon là nơi rất xứng đáng cho quí khách ở lục châu đến nghỉ. Mỗi mỗi đều thanh-khiết phòng thơ rộng rãi cho mướn tính giá rẻ lắm. Nước tắm không hết.

Boy sốt sắn để sai biểu.

Chủ khoan-hòa sẵn lòng giúp quí khách trong mọi đều sở cần.

Thiệt vậy. Quí vị đến nghỉ tiệm NAM-CHÂU đều được như ý cả.

LÂM-VĂN RỒI.
Kính mời.

Tìm ít bachylographe à la Comptabilité Publique

10, Rue Martin des Pallières, en face de la gare de Dakao, Saigon

Fondateur-Gérant NGUYỄN-VĂN-MUI

HỌC ĐÁNH MÁY — (từ 2 tới 3 tháng) 24 $ 00.

HỌC ĐÁNH MÁY PAR CORRESPONDANCE. — Nếu trò nào có máy riêng ở nhà, thì bổn trường sẽ gởi bài đến nhà mà tập đánh một mình. Giá. 18 $ 00.

VỀ KHOA DẠY BÚT TOÁN (từ 3 tới 6 tháng) Giá .... 30$00 tới 60 $00

Bởi bổn trường muốn tùy theo ý nhiều vị muốn học bút toán, nên chúng tôi kiếm giáo sư có tài năng dạy cách làm sổ sách thương mãi.

Mỗi tuần dạy 3 lần, ngày thứ hai thứ tư, thứ sáu, ban đêm từ 8 giờ tới 9 giờ rưỡi.

Muốn có đủ tài năng mà xin giúp việc trong mấy nhà buôn được thì phải học đủ sáu tháng. Tiền học phải đóng trước cho bổn trường.

Bổn trường có lãnh chép giấy tờ bằng máy viết và làm sổ sách cho các thương-gia. Làm mau, kỹ lưỡng. Giá rẻ.

Bổn trường dạy theo sách mà dạy đánh đủ mười ngón tay, đánh đã lẹ mà lại khỏi ngỡ vào máy. Chúng tôi rất cần mẫn, nhắc nhở xem chừng học sanh nên khi học đủ ba tháng thì đã rành nghề. Bổn trường dạy rất kỹ lưỡng, dạy cho đến cách làm đơn trạng làm toa phiếu thơ từ vân vân, rất đúng theo cách của các sở và các hãng.

Mỗi trò phải bền chí mà tập hành cho Đủ BA THÁNG và phải tiền đăng tiền học.

Nếu mấy vị vì chưng xa cách mà muốn đến ở gần đặng học cho tiện thì chúng tôi cũng có thể gởi gắm cho một nơi ở ăn rất thanh tịnh, sạch sẽ.

Tiền cơm ba tháng ... 30$00 (ba chục đồng)

NHÃN CON-BEO MÀU ĐỎ

THÙNG BA-RÍT MÀU VÀNG

Rượu Chác Đỏ
"Riveesaltes"
VIN ROUGE SUPÉRIEUR

Rượu Chác Trắng
" Courtelot "
VIN BLANC SUPÉRIEUR

Tốt thượng hạng và ngon hơn các thứ nhãn hiệu khác.

Chư-tôn có mua rượu chác hoặc đỏ hoặc trắng, hãy nài cho đặng nhãn « CON-BEO » *màu đỏ*, nhãy trên thùng « BA RÍT » *màu vàng* như trên đây vậy, mới là rượu chác thiệt tốt, thiệt ngon của **Bổn-hàng, kẻo lầm thứ giả mạo tốn tiền mà vô ích.**

Có gởi bán, tại Saigon-Cholon và khắp cả Lục-Tỉnh Tiệm nào đều có trữ bán sỉ và bán lẻ.

THI-THƠ'
Tiệm thợ Bạc

NGUYỄN-VĂN-THƠM
Bijoutier, ancienne Maison de Nguyễn-văn-Giáo
N° 43 rue Sabourdin Saigon.

Kính cáo cho quí ông quí bà rõ : Nguyễn-văn-Giáo nầy trước của Nguyễn-văn-Giáo, đã qua phần rồi. Nay tôi là Nguyễn-văn-Thơm kế nghiệp cũng làm đồ nữ-trang theo kiểu kiểm thời, những là : trâm, chuyền, tiền, chuỗi, bông tai, nút áo, vòng đeo, kiềng, neo bộng, neo đặt, đồng chiếc v... v... đều thể theo kiểm thời cũng như ngày trước vậy.

Xin quí ông quí bà, muốn đặng mua chi của đồ gởi đến tiệm tôi, hãy là viết thơ mà gởi cho bổn hiệu, thì tôi cũng hết lòng theo ý quí ông quí bà đặng mua chi thì tôi cũng hết lòng cẩn thận mà gởi đến cho quí ông quí bà đặng.

Kính cáo NGUYỄN-VĂN-THƠM
Bijoutier 43, rue Sabourdin SAIGON

Bánh Quốc-Nữ

Xin chớ lầm tưởng bánh Quốc-Nữ cũng như bánh bán cho khách-trú gưm gạy ; bánh Quốc-Nữ là bánh làm rất tinh khiết lại có beurre, sữa bò, chocolat và vanille, ăn không khỏi nào phá bụng.

Vậy quí ông quí bà, khi có dịp đi đám cưới, tân gia, tân quan, hoặc ăn cơm chi chi, xin nhớ mua vài đồng bạc bánh là, hoặc nấm ba hộp bánh nguyên, trước cũng, sau đem ra đãi khách, thì rất đẹp miệng vô cùng.

Lại lúc đến kinh thành có việc, khi ra về xin quí ông quí bà, nhớ mua ít nhiều về cho bà con, em cháu, ngỏ giúp giùm cho công nghệ gái nhà Nam được mau tấn phát.

Có trữ bán tại nhà tôi, và tại tiệm bán hàng tây, hàng tàu, của chú tôi, là M. Nguyễn-khắc-Trương, ở đại lộ Bonnard, số 82.

NGUYỄN-THỊ-THẢO
Propriétaire de la Fabrique de Biscuits Quốc-Nữ
19 Rue Lagrandière
Saigon

HOÀN THIÊN TIỂU THUYẾT

GAN RUỘT ANH HÙNG

(Tiếp theo)

Nói ấy có thầy Joseph Kiêm là người ở tỉnh Longxuyên nhỉnh biết là Hồ-lão gia nên chạy ra chào mừng. Chừng ấy những người đứng đó mới hay là vợ chồng Tô võ sĩ, nên la : *Vive Hồ-lão-gia, Vive Hồ-lão-gia !* rồi vây quanh vợ chồng Mạnh ở trong không [illegible] ra mà đi cho tiện.

Một lát bớt người ta và lính lại đẹp đám đông ấy vợ chồng Tô võ sĩ mới lên xe tìm khách sạn mà nghỉ.

Qua ngày sau Tô-văn-Mạnh đến nhà báo *D. P.* mà cho hay rồi ông Tổng lý liền đắc đến ông chủ trương cuộc thi võ nầy dẫn tiến dẫn Mạnh.

Ông thấy Mạnh vóc vạt cao lớn, tướng mạo oai nghi, nói năng mạnh mẽ thì có ý khen thầm, ông hỏi hỏi qua việc võ nghệ. Ông vẫn thạo võ nghệ ít nhiều nên ông hỏi nhiều chỗ kinh đáo lắm. Song một tay võ sĩ như Mạnh, đã mang lấy tiếng Hồ lão gia, thì cũng không phải là tay tầm thường nên ông hỏi bao nhiêu Mạnh càng nói xuôi như nước chảy.

Ông nói : Tôi nghe danh chú đã lâu song chưa gặp mặt, nay đây tôi mới rõ chú là tay võ sĩ mạnh mẽ chẳng kém gì Drakalou. Được, Annam chẳng phải chẳng có người, bữa nay đây tôi mới an lòng mà lại vui vẻ lắm. Chú phải ráng nghe. Ráng làm cho rở ràng danh tiếng võ nghệ nước mình ráng làm cho vừa lòng đẹp mắt người Annam với nghe. Tôi đã có xin phép với Nhà nước xong xuôi hết rồi và có mượn sân đua xe máy làm trường thi võ cho rộng. Còn việc rủi ro xảy đến trong lúc tỉ thí cũng nhau, bữa ấy hai đàng, nghĩa là chú với Drakalou, đều ký tên tờ cam đoan trước mặt các quan chứng kiến là đó. Còn số tiền góp vô cửa, tôi định trích ra hai phần mười để giúp vào mấy hội thể-thao Annam ta, một phần mười cho người thua, còn bao nhiêu trừ sở phí ra, thì thuộc về tay võ sĩ vô địch lãnh hết. Chú cũng biết, số tiền ấy chẳng phải ít, nếu chú hạ được Drakalou, lãnh trọn số tiền kia, cũng thành ra một ông nhà giàu nho nhỏ.

Tôi chắc chú chưa biết mặt Drakalou phải vậy không ?

— Thưa chưa.

— Chú muốn gặp hắn bây giờ chăng ?

— Thưa nếu có thể gặp được, tôi xin ngài cho gặp nhau một lần cho biết trước.

— Ừ, vậy chú chờ tôi kêu dây thép nói mời hắn lại nghe.

Ông nói dứt lời với quây cái máy nói nghe rột rột rột.... rồi kế chuông đồ ren ren....: Ông liền kêu mời Drakalou, thì Drakalou nói để thay đồ chừng ba phút đồng đồng thì lại tới. Thật quả, cách một lát có một người đen thui, ăn mặc đồ Langsa ở ngoài bước vô, ấy là Drakalou võ sĩ đó. Ông chủ nhà liền mời ngồi ngay Hồ-lão-gia rồi chỉ Tô-văn-Mạnh mà nói với Drakalou rằng :

Đây, Mạnh, võ sĩ Annam lên thi với chú đây.

Drakalou nhăn răng cười rồi lại nắm tay bông sua với Mạnh.

— Anh nầy đánh với tôi ? Ha, cái nầy mặc áo dài in con đờn bà, cái nầy yếu đuối quá mà, bốc-xơ (boxeur) bên tuổi cái nầy không phải làm vậy mà.

— Tại phong tục nước nào theo nước nấy chớ. Chưng tỉ thí thì thì thay đồ khác chớ sao ? Mà chú thấy vóc vạt võ sĩ Annam như vậy sợ chưa ?

— Không có sợ mà. Sợ thì làm sao dám đi cùng các nước được ông chú.

— Chú coi chừng, Annam (cái nầy lẹ làn lắm đó. Mạnh, giỏi lắm, còn trẻ, 25 tuổi, coi, tay chơn tốt quá.

— Không có sợ, mạnh mạnh, tốt tốt chớ, tuổi cũng vậy, bữa ấy ông biết mà.

Mấy người chuyện vãn một hồi mới từ giã nhau mà về. Ông nọ đưa khách ra khỏi cửa, rồi kêu Tô-văn-Mạnh lại mà nói nhỏ như vầy :

— Chú ráng về tập rèn thường thường cho quen, bữa ấy ra tỉ thí cho ít một nghề. Còn các việc gì khác chú chớ lo, có các anh em và tôi đã lo rồi hết cả. Như chú cần dùng điều bạc hoặc bàn tính về việc chi cứ việc lại đây tôi bao giờ cũng sẵn lòng giúp đỡ chú luôn luôn.

Tô-văn-Mạnh thấy ông có lòng tốt lo lắn các việc cho mình rất tận tâm thì lấy làm kính phục lắm. Bởi vậy nên Mạnh mới an lòng ngày đêm đều ra miếng đất trống sau phòng ngủ mà rèn tập luôn luôn. Có nhiều tay võ sĩ Annam và Tây thường tới lui chuyện vãn với Mạnh rất nên vui vẻ. Mà ai ai cũng đều khen Mạnh võ nghệ cao cường rất xứng đáng thay mặt cho hàng võ sĩ Annam mà tranh chức vô địch.

VIÊN-HOÀNH

(Còn nữa)

ĐÁNH DÂY THẾP
Đề như vầy :
NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Cholon

DÂY THẾP MỚI
SỐ 638

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. — CHOLON

CÓ BÀN CAO XIU KHƯƠU CAO, ĐƯỜNG, HOÀN, TÁN RẤT THÀNH HIỆU KHÔNG SAI SUY

SÂM-NHUNG BỔ-THẬN-HUỜN
(*Thuốc hoàn bổ-thận cổ danh*)

Âm tưởng trong thân thể con người, nhân là cội rễ, nếu phần tiên thiên hao kém, hậu thiên giảm suy thì phải mau dùng thuốc này mà bổ tinh thần thì mới dặng mạnh giỏi luôn.

Cho nên Bổn-đường có ông Lương-Y VI-TỂ-SANH, gắn hết lòng hiệp chế ra thứ thuốc « SÂM-NHUNG-BỔ-THẬN-HOÀN » này, công hiệu như thần, điều hòa huyết mạch, bổ thận tráng dương, tư nhuận mặt mày, khoẻ mạnh suy vị, bồi khí sung thân, hoặc bởi sắc dục quá độ, mộng mị di-tinh, mặt mét dầm dề, mồ hôi lai láng, hoặc sanh nguồn suy nhược, thận kém óc sáng, cử động yếu ớt, lỗ tai chóy ù, mỏi gối đứng lưng

Bởi các chứng ấy mà sanh ra, nếu mang dặng thuốc này thì như cây khô mà được mưa móc nhuần gội, trở nên tráng tươi tinh thần, bở màng da thịt

Thuốc hoàn này mà dùng [illegible] thì càng tốt chưng nay. [illegible] sanh nhiều con, thiệt là một thuốc rất hiệu nghiệm lạ thường, rất quí trên đời, chẳng có thuốc nào bì kịp.

Chư quí-vị có mua thuốc này thì [illegible] cho được cái nhiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG nhân Ông Phật kéo lầm đồ giả dối rồi sanh bịnh, bởi có nhiều đồ giả mạo

CÁCH DÙNG

Mỗi ngày uống hai hườn, sớm mai thức dậy uống một hườn, chiều trước khi đi ngủ uống một hườn : hãy dùng nước muối măng mằng hoặc nước trà mà uống thì rất nên công hiệu như thần.

Mỗi hộp 6 hườn giá là..... 0$60
Hộp cây mun 6 hoàn giá là. 1 00

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
NHỊ-THIÊN-CAO

Phàm con người ai ai cũng vậy cũng đều nhờ có khí huyết mà sống; nên hễ khí hư huyết kém thì trăm bịnh đều sanh, khí sắc xanh xao, hình dung gầy ốm, hoặc mặt vàng môi tái, hoặc sanh phù thũng mà khốn khổ cho mình.

Bởi vậy cho nên bổn đường chẳng nài gian khổ tìm cho được thứ thuốc hay nơi mấy danh San bên Trung-Quốc, hái lấy đem về, rồi hiệp với tỉ thuốc ba bổ Trần - Qui mà luyện ra bo thành một thứ thuốc cao gọi là NHỊ-THIÊN-CAO, thiệt là tu âm bổ dương rất nên hiệu nghiệm.

Uống thứ thuốc này thiệt là đại bổ, hết nóng nảy, không hồi hộp, ít khác nước, Cổ-thâu-nguyên, an tâm thần, sanh thêm tinh-thủy, cường tráng gân cốt, bổ tỷ hòa huyết.

Phàm bổ tinh-thần hoãn hốt, thân thể mỏi mệt, ăn uống chậm tiêu, hoặc tuổi già suy nhược bịnh hậu thất điều, hoặc như thiết lao lư thương tổn, [illegible] lưng vô gối

Chỉ như đờn bà con gái mà có bạch đái, hoặc đường kinh bế, huyết mà không thai nghén, thân thể ốm yếu, ngủ tạng bất hòa, nếu dùng thứ thuốc nầy cho được lâu thì nguồn khí ắt phục ; chẳng luận nam-phụ lão-ấu, và cũng chẳng luận những bịnh chứng nào, đều dùng được hết, ấy là một thứ thuốc dễ hộ Tiên-Thiên và Hậu-Thiên rất nên hiệu nghiệm, nên gọi là NHỊ-THIÊN-CAO là vậy đó.

CÁCH DÙNG

Lấy một thố thuốc nầy hòa với 1 litre rượu trắng để cho được 24 giờ đồng hồ thì dùng được.

Mỗi lần uống chừng 2 ly nhỏ, tùy theo sức rượu uống nhiều càng tốt. nếu dùng thuốc nầy mà đãi khách, hoặc đem mà tặng cho hàng tôn trưởng thì quí biết đường nào.

Giá mỗi thố là. 0 $ 80

TRẦN-CHÂU-PHẤN

Thứ phấn nầy của tiệm tôi hết lòng tìm kiếm mà chế luyện ra để trị bịnh con nít bị hỏa-thương, hoặc ngoài da ngứa ngáy, hoặc sảy, gãi quá mà phải lở thịt ra, hoặc sưng lên nóng rát khó chịu, như bị các chứng ấy, nên dùng thứ phấn nầy mà thoa mấy chỗ ấy cho thường thì bịnh hết liền.

Bất kỳ nam-phụ lão-ấu hễ dùng nó mà thoa cùng một mấy, mình mẩy cho thơm, thì nó trừ dặng những mồ hôi nhơ tanh, nó lại làm cho cả mình dặng sạch sẻ thơm tho thêm nữa.

CÁCH DÙNG : Mỗi khi tắm rửa sạch-sẻ rồi thì dùng thứ phấn nầy mà thoa hết cả mình.

Mỗi hộp giá là . : . 0 $ 35

VI-TỂ-SANH CHẾ TRẦN BÌ

Đời nay họ hay dùng 2 vị ngọt và mặng mà thế vị Trần-Bì nghĩa là đường với muối mà thôi, chớ họ chẳng biết hễ ngọt quá thì sanh đàm, mà mặng quá thì hay khác nước, lại còn làm cho mất cái tánh chất của Trần-Bì.

Tại bổn đường Ông Y-Học-Sĩ VI-TỂ-Sanh tuân theo phép xưa mà chế, dùng thứ Trần-bì cũ cho được 20 năm trước hết phải lấy hoài-sơn phục-linh, kiết-cánh, chơn-châu, nguơn-sâm, bán-hạ, cam-thảo, và ô-môi nấu ra mà dầm cho thấm thuốc, rồi còn phải dùng nước gừng, Thanh-lam và lá Bạc-hà, tẩm chưng tam sái ; rồi lại còn dùng những Huê-kỳ-Sâm, xuyên-bối, Thị-sương, và hạnh-nhơn nghiền cho nhỏ ra mà chế với nó rồi mới phơi gió cho khô.

Bởi có làm công phu như vậy, cho nên nó chẳng lạnh mà chẳng nóng ; được phần trung hòa, chẳng ngọt chẳng mặng, ngũ vị đều đủ, hễ bỏ vô miệng thì mát và thơm, ngậm nó một hồi lâu rồi mới nghe có muối ngọt. Dùng nó thì thuận khí, tiêu đàm, lại sanh nước miếng, trừ phong đường phổi, giải khác hết ho.

Đờn ông đờn bà đều dùng được cả, xin hãy dùng thử rồi mới biết cách chế Trần-bì của bổn Đường khác hơn của các tiệm, chẳng luận già trẻ bé lớn ai, hễ dùng nó thường thì càng bổ ích.

Chư tôn có mua xin hãy nhìn cái nhãn hiệu Ông Phật của Nhị-thiên-đường thì mới khỏi lầm đồ giả.

Mỗi thố giá là . . . . . 0 $ 12
Mỗi lố 12 thố . . . . 1 $ 35

LỤC-VỊ-ĐỊA-HOÀN-HƯỜN

Thứ thuốc hườn nầy nó làm cho thủy hỏa tương tế, chẳng lạnh chẳng nóng ấy là một thứ thuốc trung hòa.

Trị những các chứng bịnh như là : Thận thủy không đủ, chơn-âm kém huyết, tinh huyết khô khan, lâu lâu nhức ống, tinh thần hao tổn, tinh vốc ốm gầy tứ chi bãi hoải hay rịnh mồ hôi, ho khan tắc tiếng, xây xẩm mặt mày, nóng nảy bào bọt, lưỡi khô cổ gắt, tinh huyết kém hao, đêm ngủ di tinh, tiểu tiện có huyết hoặc có nhợt, hoặc cang hư, hoặc thận hư, nhớt nhớt thấy đều dùng được.

Thuốc hườn nầy tư nhuận tinh-huyết, cái sự công hiệu của nó không kể cho hết được.

Mỗi buổi sớm mai và tối uống chừng bốn chỉ, nóng với nước muối măng-mằng.

Con nít uống chừng một chỉ rưỡi, nếu cho nó uống thường thì nó kiện-tỳ khai-vị, mạnh giỏi mau lớn.

Kị cá cái trứng và đồ lạnh - tươi ngưng trệ chẳng nên ăn.

Mỗi hộp giá là..... 0$30

Chư tôn có mua thì hãy nhìn cái nhãn hiệu Ông Phật-mập của tiệm Nhị-Thiên-Đường thì mới khỏi lầm đồ giả.

THẦN HIỆU NHÃN DƯỢC THỦY

Phàm con người sanh ra ở đời, trong ngũ quan thì có cặp con mắt là một vật chí yếu hơn hết, nếu không cẩn thận, để cho dơ dáy rồi ra mà hư cặp con mắt đi rồi thì phải khốn khổ chung thân. Bởi đó cho nên tiệm tôi đã hết lòng nghiên cứu những phương do diệu mà chế ra một thứ thuốc nước rất hay, để trị các chứng bịnh con mắt, hoặc bị phong-nhiệt mà sanh nhặm, hoặc sưng, hoặc đỏ, nhức nhối xốn xang, hoặc chảy nước mắt sống, hoặc sợ chói mà không dám ngó chỗ sáng, hoặc có mộng, hoặc có cườm, như ban nhãn-hoạn thảy đều dùng đặng cả.

CÁCH DÙNG : Mỗi ngày thường nhỏ vài ba lần vào con mắt, kị nóng rượu cùng ăn đồ chiên xào nóng nảy.

Mỗi ve lớn giá là . . . . . 1 $ 00
Mỗi ve nhỏ giá là. 0 30

THUẬN-TÀI

70, rue d'Ayot — Saigon

Kính trình chư quí ông quí thầy lãng rõ. Nay chúng tôi mới rước đặng một gánh hát Á đầu (kên là hát nhà trò) ở ngoài Bắc mới vô, hát tại đường d'Ayot số 70, xin mời chư quí ông, quí thầy đến gót ngọc chiếu cố.

Sau nầy xin chư quí ông, quí bà, quí thầy, quí cô ở trong Lục-châu, trong khi có việc vui mừng, mà có muốn hát hay là mua bài bông cho vui mà [illegible] chúng tôi lên hát, thì chúng tôi sẵn lòng ngành tiếp

Madame ĐỘI HẢI
Cẩn-khải

RẺ DẦU BÌ ?

Tôi mới đặng hơn 200.000 $. bột xoàn bên Tây mới gởi qua đủ thứ, kỳ nầy tôi mua thứ bột thiệt thượng hạng quyết chẳng chịu thua tiệm ngoại bang lại nhứt định bán giành mối cho nên ít rẻ chẳng dầu dám bì, miễn là lời chút đỉnh cung là đủ vốn tôi cũng vui lòng bán, đặng lấy danh. Vậy xin mời quí ông quí bà nhơn dịp đến giúp lịch cho tôi là người Annam ắt sẽ đặng vừa lòng chẳng sai vậy.

Nay kính
FRANÇOIS SU.
76, Rue Vannier
(Đối giữa dãy phố chà bán vải Chợ cũ Saigon)

FABRIQUE DE CASQUE FANTAISIE
Vente en gros et détail
GRAVURE sur métaux et marbre
TRẦN-DUY-BÌNH
Đường Cayenne (đường d'Adran cũ)
SAIGON
TIỆM LÀM NÓN ĐỦ CÁC THỨ
Bán sỉ và bán lẻ
Khắc các thứ con dấu bằng đồng, bằng đồng mạ vàng, và bằng đá mầm-thạch

Duy-Xuân ấn quán

Tại đầu cầu sắt Sadec

Có in đủ các thứ thơ, tuồng, truyện, sách, bằng chữ Langsa và quốc-ngữ. Có in sổ bộ, các thư giấy tờ về việc mua bán, các thứ danh thiếp, bao thơ, thiệp tang thiệp mời đám cưới v... v...

Có bán đủ các thứ giấy, viết, mực, bao thơ, ngòi viết, thước gạch, gôm, viết chì và đủ thứ sách vở cho học trò các trường dùng.

Mỗi món đều bán rẻ hơn các nhà in khác.

Duy-Xuân ấn-quán,
kính mời.

Nhà làm nón Lê-v-Chân

MOCAY (Ville)

Kính cùng quí khách đặng hay, tiệm nón của tôi nghỉ máy tháng nay đặng sắp đặc công việc làm lớn hơn khi trước. Nay tôi khởi sự làm lại một cách rất kỹ lưỡng và tính giá nhẹ hơn khi trước cho đẹp lòng quí vị mua sắm. Vậy xin các vị thân chủ cũ tường tình cố cập giúp bạn đồng bang được tấn bộ rất cảm tình.

Mandat cùng là thơ gởi hỏi đều chỉ xin gởi cho M. Trần-hữu-Thế, Commerçant à Mocay (Ville).

Kính cáo.

Thay cũ đổi mới

Kính cùng Lục-châu quân-tử, các giới đồng bào đặng rõ. Bấy lâu công nhờ đồng-bào, ra ơn chiếu cố, tưởng nghĩa thâm giao, nên máy nhà khách-sạng của chúng tôi đến ngày nay đặng bền vững, còn thấy tân tuổi trong thương trường, thiệt là chúng tôi hết lòng hậu đãi quí khách.

Vì tánh quyền thời cang lâu chẳng nhẹ nên chi phần đông trong quí khách đều mến đến khách sạng của chúng tôi. Bởi cớ ấy cho nên nó phòng càng ngày xem thành ra ít, khó nỗi bề đáp quí khách cho vừa lòng.

Vậy máy khách-sạng của chúng tôi hiện là :

1° Nam-Thành Khách-Sạng ở đường Catinat-Tricomard số 21 và 23 ;

2° Nam-Trung-Khách-Sạng ở đường Alexandre-Lorrainne số 103 và 105 ;

3° Nam-Hưng-Thành Khách-Lầu ở đường Amiral Roze số 18 và 20, đều mở thêm rộng rãi mạnh mẽ, nghĩ hầu khải phụ tấm lòng hoài cố của quí khách trong lục-châu.

Máy tiệm đều ở gần xe lửa Saigon-Mytho, Khánh-hội, chúng tôi sẽ hết lòng tiếp rước cho vừa ý đồng bào.

Nay kính
Quảng-lý, M. Hiệp

HOTEL D'ANNAM
Nam-Việt Khách-Lầu

N. 77 à 80 Boulevard Charner
9 à 13, Rue Catinat
Đường Khánh-hội, đường Catinat
SAIGON

HUỲNH-HUỆ-KỲ, Chủ tiệm.

Kính cùng Quí khách rõ: tôi dọn một tiệm ngủ hiệu là HOTEL D'ANNAM (*NAM-VIỆT Khách-Lầu*) phòng rộng mát và sạch sẽ lắm, cũng có dọn phòng ở từng dưới đất được cận tiện Quí-khách, xin Quí-khách thừa dịp đi Saigon xin đến tiệm tôi mà nghỉ lấy làm thong thả lắm.

Lại tôi mới mở thêm một giải phòng ngành rất mát mẻ tại đường Catinat, trước nhà hàng Lương-Hiếu từ số 9 đến số 13.

HUỲNH-HUỆ-KỲ, cẩn khải.

Ameublement MADRAS PHÚ-TOÀN
GIƯỜNG GHẾ TÂY VÀ ANNAM
LÊ-VĂN-SEN
CHỤP HÌNH VẼ RỌI HÌNH RA LỚN
— SAIGON —
Rue Admiral Courbet (Chaloupe-Cambodge)

Thiết-nghiệp-xưởng

F. NAM

Đường Pellerin môn bài số 142-144
SAIGON

Bổn hiệu chuyên việc tu bổ máy viết, tủ sắt, đủ kiểu.

Rèn sắt bông và các thứ kim khí rất huê lệ.

Sửa súng và đủ các thứ khí giới.

CHUYÊN NGHỀ — Mài dao lớn nhỏ, mài kéo, dao cạo, vân vân, dùng máy điện lồi mài thật bén. — *Soudure Autogène.*

Rèn các đồ phụ tùng theo kiểu vở làm thường và đúng chủ.

RÈN GIƯỜNG SẮT
VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUÊ-VIÊN
LÀM ĐỒ BẰNG SẮT

Cửa ngõ và rào sắt, cửa và rào sắt đủ kiểu để rào mả.

Làm kiểu huê-mỹ và kiểu thường. Ống khóa và chìa khóa thiệt chắc.

Có làm đồ thâu-lôi (paratonnerre) khéo tạo và sửa máy móc xe-hơi, xe máy hơi.

Làm đồ gởi đi Lục-tỉnh.

Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẻ.

TRAN-LONG

TIỆM ĐÓNG GHẾ MÂY
BOTINIER
Réparation des Raquettes
Rue Turc n° 14
SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi ròng có một nghề làm ghế mây theo kiểu Hồng - kông, ghế dài, ghế đựa ghế ngồi, lớn có nhỏ có, đủ thứ, đủ dạng rất khéo rất đẹp. Có sửa vợt mây, đồ đánh trái lăng : giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin liệt-vị đến chơi tỏ vui lòng tiếp đãi

Trần Long, *Cẩn bạch.*

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đồ phụ tùng
đường Lare môn bài 98 và 101
(Đất-hộ) Saigon
TRẦN-VĂN-HIỆP, chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ : Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là xe mui, xe hai bánh, xe kiểu, xe kéo, và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn ; có bán đèn xe đủ kiểu, bánh xe cao-su bằng cây giá tỉ bên tây chở lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiến đèn Cây, đồ bắt kẻ xe chiếc và xe song mã bằng da tây rất khéo và chắc, có bán yên cối, chuông đạp hai tiền, bình để thắp đèn khí đá theo xe. Sơn xe. — và sửa xe.

Cái xin quí khách có dịp đến Đất-Hộ xin ghé lại tiệm tôi một khi, trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi đa thiểu mua giúp làm ngời, thì tôi rất cám ơn hạ cố. Còn chư quí khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm món chi cũng giá cả tôi sẵn lòng hồi đáp.

Chủ nhơn cẩn khải.

XƯỞNG THỢ MỘC CHẠM VÀ CẨN CỬA
M. Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA

Xưởng chánh tại LAITHIÊU (THỦDẦUMỘT) Quốc-lộ, Đường Đường mũi phòng cháy đi ra

TIỆM NGHỀ CỔ THỦ ĐỒ MỘN

1° Tại Bitche đường mũi phòng, nơi bến tàu và xe-hơi ; 2° Tại Cầnthơ đường mũi cùng, ngay cầu tàu khách-lớn ; 3° Tại Pnomdenh đường cái, ngay Tân-hồ ; 4° Tại Bangkok đường mũi phòng, nơi bến tàu.

Xưởng nầy có đóng sẵn đủ thứ bàn, ghế, tủ, võng, đều đóng toàn cây danh-mộc như : Trắc, Gõ-mật và Cẩm mà thợ nhiều khéo lắm, thứ Bàn thiệt là tinh-xảo, không bỏ giá đắt. Bấy lâu danh tiếng, được chư quí vị hậu gia khen ngợi về sự kỹ-càng chắc-chắn rất vừa lòng

Kính mời quí khách đến mua chơi, hoặc mua hay là đặt theo ý, tôi cũng lòng tiếp rước và hết sức liền.

Mandat và thơ thăm hỏi đề : NGUYỄN-HIỆP-HÒA, Laithiêu.

H. Humbert

78, Boulevard Bonnard

Bijoux FIX

Có bán đồng hồ trái quít và đồng hồ đi đúng giờ lắm, giá rẻ như mua bên Tây

Đồng hồ trái quít thứ thường số 13 vỏ bạc 180 quan

Đồng hồ trái quít thứ thường số 16 vỏ có chạm 95 quan.

Đồng hồ trái quít thứ thường số 16 vỏ bạc có chạm 150 quan

Đồng hồ trái quít hiệu *LIP* số 16 vỏ bạc 195 quan

Đồng hồ trái quít hiệu *LIP* số 16 vỏ mạ vàng 235 quan.

Đồng hồ trái quít hiệu *LIP* số 16 vỏ vàng 18 ca-ra 775 quan.

Chronographes hiệu *LIP* vỏ bạc có chạm 425 quan.

Đồng hồ trái quít hiệu *LIP* thiệp số 18 vỏ bạc có chạm 210 quan

Đồng hồ trái quít của đờn bà bằng bạc có chạm số

BÁN TẠI TIỆM
Trần-quang-Xuân

158, rue d'Espagne (chợ mới)
Saigon

Đèn-điện bỏ túi có piles
Đèn xe máy, đèn rọi đủ thứ
Piles bên Tây mới qua thật tốt
Các đồ tạp hóa và giấy dép Bắc-kỳ giá nhẹ.

ĐÈN LỬA KIỂU MỚI
THÁP BẰNG DẦU LỬA

Đèn lồng, đèn đứng, đèn treo
Bán tại tiệm
TRẦN-QUANG-NGHIÊM
206, đường d'Espagne Saigon

TÂN TÂN HIỆP THÀNH

Ở tại đường Vienot số 49 ngan chợ Saigon mới
HUỲNH-VĂN-NHUNG, kế-nghiệp

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kiểm thời, làm đã mau mà lại khéo, lại có làm ở ăn trầu có chưng bằng đồng xi ni-kên (Nickelé) quí khách ở Lục-châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thơ thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gởi lập tức Contre Remboursement, nghĩa là đem tiền đến đóng cho nhà thơ mà lấy đồ.

HUỲNH-VĂN-NHUNG, cẩn-bạch.

Le Gérant : NGUYỄN-KIM-ĐỊNH